

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petič-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

U pravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 17. februarja.

Mej mnogimi hibami, katere opazujemo pri vsakej le nekoliko važnej priliki, bodisi v domačem narodnem, bodisi v širšem političnem bojevanju, ni najmanjša ta, da imajo naši nasprotniki na razpolaganje vsikdar boljše disciplino, večjo brezozirnost in skoro uzorno jedinstvo v mišljenju in izboru političnih sredstev, da se naši sobojevniki in somišljeniki z nekakim trepetom ozirajo na mnenje nemško-židovskih novin in državnozbornske manjine ter izgube vso toli potrebno hladnokrvnost in premišljenost v očigled navadnim frazam in strastnim, a pri vsem tem dobro preračunjenim napadom fakcijske opozicije.

Prastaro načelo, da se od nasprotnika treba učiti, pri nas še ni prešlo v meso in kri, občutljivi in rahločutni smo, kakor vejevje lipovo, vsakej sapici nasproti, ki prihaja z nasprotnega nam tabora in ne vzdramimo se niti toliko iz tradicionalnega mišljenja, da bi resno motrili, kako so se v jednakem položju obnašali naši politični protivniki.

Ta hiba pokazala se je tudi v aféri Kaminškega. Ne da bi slednjega krivdo — akoravno preiskava in pravda še nesta dognani — zanikavali, bilo je vendar preveč popustljivosti, premalo pa diplomatske premetenosti, ko se je skoro jednoglasno glasovalo za predlog Koppa in tako dalo orožje v roke levicarjem, ki danes po vseh svojih glasilih iz tega faktuma izvajajo nezaupnico vladi. Avstrijski parlament je tako sestavljen, da se sme skoro z matematično gotovostjo trditi, da, kadar so vsi poslanci soglasni, nam na korist biti ne more. Ogenj in voda se ne dasta združiti, in ravno tako je zlo, kadar se slagajo levicarji in avtonomisti.

Predlog dra. Koppa in glasovanje o njem bilo je taktično sredstvo omajati desnico, napraviti razpor mej njo in vlado. Nekoliko tega, kar je levica nameravala, se jej je tudi posrečilo in položaj vlade je, če tudi ne omajan in podkopen, vendar, kakor poročajo celo oficijozni listi, postal vsaj težavniši, in

ministerski predsednik grof Taaffe je baje storil izrek, da mora desnica s podvojeno popustljivostjo in prijenljivostjo popraviti, kar je zagrešila. Ako je ta izrek pristen, moramo se čudom čuditi, da se baš od desnice zahteva še več popustljivosti in požrtvovalnosti, da se večini, ki je že do sedaj z največim premagovanjem samega sebe podpirala in vzdrževala sedanjo vlado, hoče še več nalagati. Res je, da se kaj uspešnega doseže le v soglasju vlade z avtonomistično večino, a naposled vendar nastane vprašanje, kdo mora več žrtvovati in čemu? In na to vprašanje je odgovor le-ta, da je desnica že veliko storila in odjenjala, vlada pa še bore malo.

Nagibi k vsemu temu iskati so v prevelikej plahoti pred brezozirno levico in v pomanjkanju energije, zavojevati jo z enakim orožjem. Ni dovolj, da grof Taaffe pride do izpoznanja: „Petroleum und Limonade sind keine gleichen Waffen“, premeniti treba v tem izpoznanju tudi dosedanjo taktiko, pokazati — tandem aliquando — da vlada v resnici hoče uvažati avtonomistična načela, in ker se limonada ni obnesla, treba bode v roke vzeti drugo orožje, sicer se je bati, da se limonada naših političnih nad spremeni v političen pelinovec.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. februarja.

Obrtna novela se je v zadnji seji **gosposke zbornice** dognala v drugem in tretjem čitanju. Spremenilo se je le nekaj malega, nebitnega pri ukrepih državnega zbora, tako da sedaj ni posebnega zadržeka za upeljavo te jako važne postave. Tudi iz obravnave gosposke zbornice se je dalo razvideti, da ne sme obrtni stan v takozvanih nemških „liberalcih“ iskati svojih prijateljev in zaveznikov. Krivih prerokov se sicer onduka ne manjka, pa je tudi obilo zakletih kapitalških sovražnikov poštenih rokodelcev. To žalostno spoznavanje bodo obrtniki v Avstriji gotovo v bodoče uvaževali in ne podpirali onih ljudi, ki vidno prezirajo malo obrt. —

Finančni komisijon zbornice predložil je poročilo o načrtu postave, zadevajoče koleka in

pristojbin prosto obravnavanje za dognanje odveze denarnih in naturalnih davkov, vključenih na kranjskih zemljiščih za cerkve, župe in nje organe.

Načelnik pravosodnega oddelka **hrvatske** vlade, sekcijski chef dr. Marijan Derenčin oddal je svojo ostavko zaradi nastalih nesporazumkov. Vodstvo njegovega oddelka izročilo se je svetniku Kleinu, kar kaže, da se bode ostavka vzprijela. Govori se, da se je Derenčinu ponujala stolica na zagrebški univerzi, katero pa neki ni hotel vzprijeti, nego namerava v Zagrebu odpreti svojo odvetniško pisarno.

Vnanje države.

Uradni list **črnogorski** „Glas Crnogorca“ zanikuje vest o zaroki princese Zorke s princem Karageorgjevičem. Senator Popović odpotoval je v Italijo v zadevi trgovske pogodbe. — Angleški poverjenik v Cetinju, Mr. Green, izročil je ministru Radoniću odgovor Granvillev, v katerem Angleška obljubuje, da hoče poslati svojega zastopnika k mejnarodnemu komisijonu za mejno uredbo mej Turčijo in Črnogoro. Ob enem povabile so se še druge vlasti k udeležitvi. — Črnogora odposlala je v tej zadevi že drugo spomenico do vlastij, v kateri se britko pritožuje čez Turčijo, ker vedno menjava svoje misli in zadržuje uredbo. „Glas Crnogorca“ upa, da bo imela ta spomenica zaželjen uspeh ter da se bode Turčija prisilila, da izpolni svoje dolžnosti. Črnogora ima pravico to pričakovati zavoljo svojega lojalnega in pravičnega vedenja v tem vprašanju; sicer je pa upletena v to tudi čast vele-vlastij, kajti Turčija namerava po vseh možnih postranskih potih obiti ukrep berlinske pogodbe.

V listu „Times“ proglasil je princ Jérôme **Napoleon** zopet nekak manifest. Ondi naglašava princ svojo spravo z razcarico Evgenijo, katera ga zdaj pripoznava za glavo Napoleonidov. Dasi je bil njegov pohod pri razcarici le zasebnega značaja in dasi je ona za časa svojega bivanja v Angleški odpovedala se vsakej politiki, želi ipak razcarica Evgenija princu Napoleonu srečen uspeh. Na to sledijo znane fraze o plebiscitu, pravicah Napoleoncev in jedinstvi stranke. Ako bi se imeli Napoleonovci pregnati, ustopil bi princ Viktor v italijansko vojsko, princ Jérôme pa pride v London.

Angleški premier Gladstone biva sicer še v Cannesu in se ne bavi še z državnimi opravili, pa je vendar že popolnem okrval. „Daily News“ pri-

LISTEK.

Izza peči.

VI.

Gospod urednik! — Če ste mislili, da se je podrla peč, da je zasula posvetne kosti mojega subjekta, posipala jih s črnimi sajami ter spremenila v prah in pepel, če ste namreč tako mislili, ste se grdo motili; ni se še podrla moja peč, še stoji na starem mestu ter mi greje potrešene ude, kakor mi jih je grela že leta in leta, pa se še vedno dobro počutim, kedar sedim blizu ognja tako, da mi plama refleksi šviga v oči.

Tedaj pa tedaj me zares spanec prevzame in potisne v naslonjač, ali se zopet zdramim in začnem z nova premišljevat, kaj bo, ko nas ne bo. To sicer vem, da bodo drugi prišli za nami in bodo stopili na naša mesta, da li pa bodo zanamci taki, kakoršni smo mi, če se nas zbere nekoliko in če

začnemo s kupicami „vkup zvoniti“, pač ne vem povedati.

Dobro je in koristno za naše zdravje, če se razveselimo tedaj pa tedaj v prijateljskem društvu; ko bi tega ne bilo, ne bi ni vedeli, da se nam sedaj boljše godi, kakor se nam je godilo v tistem času, ko smo si še po gimnazijah evidencijo vodili o zasluženih in nezasluženih „cmekarjih“, s katerimi so nas strašili in preganjali hudobni profesorji od semestra do semestra; nego da nam o takem prepogostem „vkup zvonjenju“ navadno denarja zmanjka za narodno štibro, to ni dobro niti koristno, a dozdeva se mi, da letos darovi za „Narodni dom“ tudi zategadel tako počasno kapljejo, ker preradi in preveč „vkup zvonimo“, kedar se nam priložnost ponudi in priložnosti je bilo še preveč v predpustnem času, a sedaj v času pokore in posta se bomo že poboljšali.

Ampak jaz kot vaš Spectabilis se menda nikoli ne bom poboljšal; komaj jedno povem, že mi je druga na jeziku, rad bi jo zapisal, če se ne bi imel

izogibati zamere od te ali one strani. Lani sem se malo ne pol leta jezil nad Turgenjevlevim „Novom“, letos se jezim nad „Junakom našega časa“, lani sem grajal in kritiziral napake tiste „Mačhe“, katera sedaj Čehom čas krati, letos imam grajati naše literarne posnemovalce.

Kako se tudi ne bi jezil? Jedva sem bil prečital nemški prevod Turgenjevlevskega „Fausta“, že je „Slovenski Narod“ prikimal s slovenskim „Faustom“; „Nov“ je taisti čas polail predale „Slov. Naroda“ in hrvatske „Slobode“, a letos, ko sem že prečital v hrvatskih „Narodnih Novinah“ dober del Pečorinovega dnevnika, začne meni nič tebi nič tudi naš dnevnik prinašati ab initio celo historijo o Beli itd.

Rekel sem že, da bom tedaj, ko bom prečital do konca hrvatskega in slovenskega „Junaka našega časa“, šel k g. prof. dr. Celestinu in ga bom prosil, da mi to preloži nazaj v ruski jezik; če bo on to storiti hotel, se bom jaz čisto lebkim načinom ruščine naučil.

Slušajte dalje: Jurčič je spisal „Rokovnjače“,

občuje zanimljiv pogovor, kateri je imel Gladstone z vodjo francoskih radikalcev, Clémenceau-om. Clémenceau kaže se obhudovalca angleškega državnika, za kogar bi, kakor trdi, on glasoval, ako bi stal na čelu francoske vladi. Govorec o dnevnih politiki Francoske opomni Clémenceau, da monarhisti za sedaj še neso nevarni, da bi pa lahko postali, ako bi se trpelo, da principi v miru dalje intrigujejo. Glavna nevarnost tiči v spominu jednega dela ljudstva, katero meni, da je iz srca udano republiku, pa so mu vender priljubljene stare monarhistne naredbe centralizacije. Tem nasproti stojé republikanci, kateri žele v vsakej gorskej občini vzbuditi duh samouprave, da se dovedejo republiku organi, ki pomorejo razviti domoljubne čute in princip lastne pomoči. Gladstone mu pritrdi rekoč: „Mr. Clémenceau, kakor vidim, imava o čaji in o decentralizaciji jednake nazore;“ potem pa nadaljuje: „Prokletstvo Irske je bila centralizacija. Jaz le upam in želim, le na to delujem, da bi se v Irske decentralizovala avtoriteta uprave. Mi smo razdržavili cerkev, odstranili mnogo pritožeb najemnikov in se zdaj trudimo dovesti stanje, da se bo vsaki, tudi najponižnejši Irec zavedal kot agenta vlade ter umel, da se vlada za njega in z njegovo pomočjo.“ —

Dopisi.

Iz Zagreba 15. februvarja. [Izviren dopis.] Danes imamo ministersko krizo v Zagrebu; predstojnik vladinega oddela za pravosodje, namreč dr. Marijan Derenčin predal je svojo ostavko in ban grof Pejačević jo je sprejel. Uzrok temu ni politične naravi, nego leži v zgolj osobnej razprtiji. — Kot svetnik vladinega oddela za pravosodje imenovan je bil pred pol leta Nemeč Klein, večnik kr. sodb. stola v Gospiću, proti volji predstojnika dr. Derenčina, pa vsled tega in ker Klein, kakor se pripoveduje, ne zna pravilno hrvatski pisati, ni dobil niti revizije poslovnih komadov niti nobenega referata v svoje roke. Vsled pritožbe Kleina je nastala razprtija mej banom in dr. Derenčinom, iz katere se je porodila ministerska naša kriza, ki je prva posledica spojenja vojniške krajine.

Če ne bo sprejel dr. Derenčin, ki je jeden najboljših hrvatskih juristov, ponujeno mu profesuro na vseučilišči, in če se bo zopet poprijel advokacije, se je nadejati, da bo pristopil k narodnej opoziciji, če ga okolnosti ne bodo zapeljale celó v Starčevićovo stranko.

No mesto odstopivšega dr. Derenčina pride po vsej priliki profesor univerze dr. St. Spevec, katerega je že danes ban poklical k sebi, da se očituje, hoče li sprejeti to mesto. Dr. Spevec je sposoben in vesten mož, in bilo bi le čestitati hrvatskemu pravosodju na njegovem imenovanju.

V bivšej vojniškej krajini se delajo priprave za volitev, in ima srbski element največ upanja do zmage. Podpirali bodo Srbi vladino stranko. Sabor se bode sklical meseca maja.

Od Savinje 16. februvarja. [Izv. dop.] Na Slovenskem Štajerskem je mnogo učiteljskih društev, katera več ali manj uspešno delujejo v prosepah narodnega šolstva in v probudo stanovske zavesti mej učiteljstvom. Mej temi društvi se posebno ponašati Celjsko in Ptujsko, a tudi nekaj družih jelo se je

zadnji čas veselo gibati. Celjsko učiteljsko društvo otreslo se je že vlani vseh nejasnih elementov in stoji dandanes kakor na novo porojeno čvrsto in neupogljivo sredi mej kipečimi valovi razburjenih sovražnih duhov. Tudi Ptujsko učit. društvo osvetlilo si je lice in odločno nastopilo pot resnice in pravice. Ker se že dlje časa ni o učiteljskih društvih po Slovenskem Štajerskem v „Slovenskem Narodu“ ničesar poročalo, zato mi bodi dovoljeno, da podam nekaj črtic iz društvenega delovanja učiteljskega, da tako svet izvé, da ne spimo, marveč da se krepko borimo za svojo in svojega naroda korist.

Za danes naj poročam o Celjskem učiteljskem društvu, kot prvoborilcu na polji narodnega šolstva. To društvo zboruje navadno vsacega meseca jedenkrat. Prvo letošnje zborovanje, ob jednem glavna skupščina, bila je dné 11. januarja. Po rešitvi raznih društvu zadevajóčih dopisov in nasvetov poročal je g. Pečovnik „o učnem poskusu iz pisalnočitalne metode“. Iz poročila o društvenem delovanju v preteklem letu posnamem, da je šteló društvo 45 udov, in da so pri deveterih mesečnih zborovanjih govorili gg. Brezovnik, Gabršek, Jarec, Koderman, Kokot, Kosi, Lopan, Vučnik. Novi društveni odbor je sledeče sestavljen: J. Lopan, predsednik; Fr. Vučnik, podpredsednik; Fr. Gabršek, tajnik; A. Petriček, blagajnik; M. Kokot, knjižničar; Fr. Pečovnik, pevovodja; A. Brezovnik in V. Jarec, odbornika. Ti gospodje so nam porok, da se bode društvo krepko razvijalo in še mnogo pomembe polnega za narodno šolstvo storilo. Pri tem zboru se je tudi določilo, da bode društvo v prihodnje le tedaj prvi četrték v meseci zborovalo, če ne bode v tistem tednu kakega praznika, kateri se mora po odloku sl. dež. šol. sveta s poukom na prosti četrték istega tedna nadomestiti; če bode pa v tistem tednu kak praznik, preloži se zborovanje na drugi četrték v mesecu. S tem se bode v okom prišlo marsikateremu nasprotovanju, in gg. udje naj se blagovole po tem ravnati. Društveni časniki so: „Učiteljski Tovariš“, „Popotnik“, „Vrtec“, in „Paed. Zeitschrift.“ Kot poročevalci v nekatere liste se določijo gg. Brezovnik, Gabršek, Kocbek in Kokot. — Dnó 8. t. m. pa je imeló Celjsko učit. društvo svoje drugo mesečno zborovanje, katerega se je udeležilo 27 udov. Tako zdatno število navzočnih društvenikov nas navdaja z veselo nado, da narodna zavest mej učiteljstvom vedno bolj napreduje, in da mej spoduještajerskimi učitelji ni polja za germanizatorične namene. Posebno pa sta nas razveselili dve okolnosti, prvič, da tudi naše kolinje polagoma izpoznajajo uzvišeni smoter našega napa, kajti že zadnjič udeležile so se tri gospodičine zborovanja, in drugič, da se je tudi Laški okraj vzdramil iz svoje mlačnosti in nam poslal precejšnje število udov k zadnjemu zborovanju. Bog daj, da bi vedno tako in še boljše bilo! V letošnjem letu pristopilo je k društvu 5 novih udov. O zborovanju samem omenjam le najvažnejše točke. Gospdč. Oračeva poročala je o pregledu društvenih računov v preteklem letu. Gosp. Kokot govoril je „o veselosti mladine z obzirom na

dom in šolo,“ g. Gabršek pa „o borbi za obstanek — po Darwinu.“ Oba gg. poročevalca bila sta burno pohvaljena. Važna je tudi izvolitev književnega odseka, obstoječega iz gg.: Brezovnik, Gabršek in Lopan, kateremu je naloga, da pregleda in oceni vsako na novo izišlo slov. pedagogično knjigo in potem o njenej vsebini in vrednosti poroča društvenemu zboru; to pa zategadelj, da bodo posamezni gg. udje že v naprej znali, je li knjiga vredna za nakup ali ne. Imenovani književni odsek prosi torej vse gg. pisatelje slovenskih pedagog. knjig, naj mu blagovole v bodoče doposlata po jeden iztis vsake na novo izdane pedagog. knjige v oceno; to pa ali zastonj, ali proti vrnitvi knjige ali pa, da jo društvo za-se kupi. Tako delajo tudi drugi narodi in dotični pisatelji gotovo ne trpe škode; narodno šolstvo slovensko pa si bode že s tem mnogo pridobilo, ker se bode ocenjevala knjiga v odseku in v zboru in to po izurjenih učiteljih. Vrhu tega mogla se bode dobra knjiga mnogo bolje razpečati, kajti dobro priporočeno blago omislili si bodo gotovo vsi društveniki in to takoj skupno. G.

Iz Gradca 15. februvarja. [Izviren dopis.] („Podpiralna zaloga,“ „Triglav.“) Ravnokar je razposlal odbor „podpiralne zaloge slovanskih vseučiliščnikov v Gradci“ drugo poročilo o delovanju tega za slovenske dijake tako važnega zavoda. Ne bodem navajal, koliko dohodkov je bilo, koliko podpore se je razdelilo mej potrebne dijake, ker je to itak že „Slovenski Narod“ prinesel. Omeniti hočem, kar se pri tej podpiralnej zalogi snuje. — Na tukajšnjem vseučilišči obstoji za dijake nemške narodnosti akademičko bolniško društvo. Dijak, ki je ud tega društva, dobi pri zdravnikih, katere je odbor naprosil, brezplačno pomoč. Tudi zdravila, katera potrebuje, dobi v določenih lekarnah po jako znižanej ceni itd. Kratko rečeno: kedar ga obišče bolezen, ima razne dobrote. Na Dunaji je jednako društvo, samo, da more biti ud vsak vseučiliščnik, brez ozira ali je Nemeč ali Slovan ali kake druge narodnosti. Lansko leto so se tukaj naši nemški dijaki bali, da ne bi tudi graško bolniško društvo postalo kedaj pristopno vsem vseučiliščnikom, za to so vzeli v svoja pravila določbo, da se za naprej morejo pravila le tedaj spremeniti, če za to glasujejo četiri petine udov. S tem so hoteli jedenkrat za vselej vzeti upanje, da bi kedaj tudi slovanski dijaki zauživali take dobrote. Ali letos namerava poskusiti odbor podpiralne zaloge, ali se ne bi morebiti posrečilo mu dobiti zdravnike in lekarne itd., ki bi jednako postopale proti slovanskim dijakom, kakor proti udom onega nemškega bolniškega društva, kar bi bilo za slovanske dijake, kakor vsakdo lahko sprevidi, največe važnosti. Ker je na čelu tega odbora mož, ki si je že toliko neprecenljivih zaslug pridobil za učeo se slovansko mladino, nikakor ne dvomimo, da bode tudi to srečno izvel, in bode podpiralna zaloga slovanskim dijakom v Gradci največa dobrotica, katera pa zopet potrebuje in zasluži vsestranske podpore. Nikakor pa ne morem boljše priporočati je slovenskemu občinstvu, kakor z bese-

precej je prišel nekdo za njim in nam je spisal „Rokovnjaško nevesta“; g. Kersnik je pripovedoval o luterskih ljudeh, a nekdo piše o „Luterancih“ in če bo to tako napredovalo, bo Kersnikov Cyclamen poznal: „Tussilago farfara“ ali pa „Kopriva“. Gregorčič si je izbral šifro X, kaj je posnemovalcu ostalo drugega nego „y“. — Jeden pesnik se skriva pod znamenje b, precej pride posnemovalec pod krinko „l“. — Nadalje: Pesnik X je proslavljal „Oljko“, posnemovalec „Rožmarin“; prvi je iztesal iz „treh lip“ posteljo pirno, ta zavetje vojno; le pomislite: iz lipovega lesa! — Pri Gregorčiču gleda deva čez ograjo: „Njega nij“, pri posnemovalcu čez plot v iste situvaciji, in pa deseti brat, tega je rodil Jurčič! — X poje, da je sin planin, kako bi li pesnik „y“ ne bil ravno takisto sin planin, če ne še bolje kakor X.

Če človek vse to gleda in opazuje, bode li molčal znabiti? naj molčijo drugi, jaz ne morem in ne znam molčati, niti nečem, ko bi tudi mogel, samo če me bode slavno to uredništvo obsodilo v

koš, potlej bom pač molčal tako, da ne bo živa duša vedela, kam je zginil vaš dosedanji nekdanji Spectabilis.

Ampak to vam še povem: Če mi ne boste privoščili dosedanjega votuma pod črto, bom kar zdvojlil in začel bom verze kovati*), in gorjé vam in vašim otrokom, če jih kaj imate, ako se bo to zgodilo.

Jedno pesnico že imam pripravljeno od lanskega decembra, pa še ni prišla dosedaj nikjer na svetlo; če mislite, da je vredna natisa, jo pa postavite mej mojo prozo. Taka-le je:

„In pili so, vriskali so,
Na „podu“ tam plesali so,
Pogrebeli pa molili so,
Nevesto v grob spremili so,
Vojaki tam streljali so,
In godci mu piskali so.“

„Glejte no, naš Spectabilis je dosti originalen pesnik, kaj tacega ne vemo, če smo že kje čitali,“

*) Prizanesite! kakor smo, ut figura docet, mi.

Uredn.

bodo jedni govorili; „Spectabilis je nova prikazen na slovanskem Parnasu, spominsko ploščo mu bomo morali kupiti“ — bodo rekli drugi; — „Nevesto v grob spremili so — ni korektno niti resnici ne odgovarja, le do groba so jo spremili, noter v grob menda ne“ bodo dejali nekateri, ampak našel se bo tudi sovražnik, ki bo s prstom pokazal na me in bo na glas kričal: „kradel je pesnik Spectabilis, kradel, le poglejte 606. stran „Kresa 1882“ in videli boste, od kod je prepisal omissis omissis svojo najlepšo pesen!“

Tako se bo razcvela in tako bo zopet ovenela pesniška slava Spectabilisova, pa ko se bo o njem govorilo:

„In godci mu odpiskali so“

ga bo celo omenjenega leposlovnega lista uredništvo poškopilo s par besedami, a kamenja ne bo metal nihče za njim zavoljo gornje pesnice, katere zares ni spočel v svojej glavi, ampak jo je dobil in našel.

Priporočam se vam vaš

Spectabilis.

dami, katere najdemo na 4. strani omenjenega poročila: „Vsakdo torej, ki goji le količkaj žive in istinite ljubezni do domovine svoje in do svojega naroda, ki se mu vrhu tega ni treba boriti za vsakdanji kruh, ampak že uživa sad, koji mu je izklil iz setve prejšnih dnij, naj bi se spominal, da se bori mnogo in mnogo slovenskih in slovanskih dijakov za prihodnost, ki jim morda še nič dobrega ne obeta. Kdor pomaga učečej se mladini, pomaga tudi narodu svojemu in svojej domovini.“

Pisal sem v dopisu 10. t. m. v 33. štv. „Slovenskega Naroda“ mej drugim, „da so začeli nekateri društveniki Triglavovi izostajati od zborov, ter mej prijatelji agitovati, naj ne gredo k Triglavu.“ Ta moja opazka opirala se je na besede, katere sem izvedel, da so govorili nekateri društveniki. Popolnem sem se pa uveril, da so te besede bile čisto zasebne, ter niso bile naperjene proti Triglavu. Resnici na ljubo moram torej reči, da neso imeli namena agitovati proti Triglavovim zborom, kar z veseljem konstatujem. S tem popravkom ustrezam tem raje želji onih društvenikov, ker sem jih do sedaj poznal vedno kot značajne rodoljube in udane ter požrtvovalne društvenike, kar se ve ne izključuje, da poleg tega ne bi ljubili zabave, ter sem prepričan o resnici njihove trditve, da jim je narodnost prej kakor slej prvi i jedini ideal, da jim je društvo „Triglav“ tako mило in drago, kakor komur koli drugemu. In ako slednjič opazko „o srednjeveških množinah piva“, ki itak nikogar ne briga, odkritosrčno obžalujem, menim, da je stvar zopet popravljena, ker krivice itak nesem nikomur storiti namena imel. Ključem torej tem društvenikom „na svidenje“ pri prihodnjih zborih Triglavovih.

Opazujoči.

Iz Zasipa pri Bledu 16. februarja. [Izv. dop.] Stari ljudje še pomnijo, kako so se po naših temnosenčnih šumah pasli jeleni osmoroglači, kako je volk po planinah drobnico metal in marsikateri medved o večernem mraku pritihotopil se na vaški pašnik lesnike trest. To so bili časi za lovce! Takrat se ve, je še fertunški Luka srajčnik okolu letal in piščeta po dvoru podil. Po naših hribih neso še odmevale kot božja strela gotove lankaster-puške njegovega dela, oglasila se je le kedaj pa kedaj puška na kamen, katero je marsikateri francoski vojak Napoleonovega časa v naglici pozabil vzeti seboj.

No, sedaj je drugače; v zadnjih letih poboljšanemu orožju so se zveri deloma umaknile, deloma pa so padle poslednjemu Mohikanu jednako s smrtno kroglo v drobu na rodnih tleh.

Bistrooke, tenkonoge srne ostale so jedini lišp zelenega gozda, one same oživljajo še gorske struge, a tudi tem „ura mrtvaška od daleč že teče“, kajti najemnik tukajšnega lova, znani bleški nemčur prastarega tevtonskega imena g. Malnar se za lovsko postavo toliko briga, kakor za predlanski sneg. Čemu tudi, kdor ima znanje tu, znanje tam, do tega ne seže roka pravice.

Na sv. Valentina dan, to je 12. februarja, napravil je g. Malnar lov na — lesice bi lovec sodil, ne, napravil je lov na srne. Kdor pozna življenje te lepe živali, bi se, če bi mu bila tudi lovska postava neznan, z gnjevom obrnil v stran od tacega početja. Po nobeni ceni bi ne verjel, da se more človek tako daleč spozabiti, koji hoče biti prišetet mej lovec.

Lov ni bil brez uspeha. Svinčena toča teh mrhar-lovcev upihnila je luč s postavo jamčenega življenja brhkemu kozlu in materinega veselja se nadejajočej tenkonogej kozi.

Komu izmej teh, ki so prisegli sv. Hubertu, to začuvši, ne zavrè kri po žilah?

Sodil bi vsak, da so lovci čakali mraku in s plenom obloženi po stranskih potih tihotali domov, a motil bi se; pri belem dnevu so po obljudeni sredini vasí v ponosnem sprevedu korakali domov, postavo teptaje pred očmi vseh, tudi tistih, ki so postavljeni za paznike občnega reda.

O sveta Hermandad! Ti nemaš le oči zavezanih, zamašeni imaš tudi ušesi v gotovih časih.

Domače stvari.

— (Gosp. deželni predsednik Winkler) vrnil se je danes zjutraj z Dunaja, kamor je bil odpotoval zadnjo soboto. — Pevski zbor ljubljanske Čitalnice napravim danes zvečer ob 1/2 9. uri podoknico, pri kateri se pojo zbori: „Svoji k svojim“, „Slovanski brod“ in „Čestitka“. — Prošeni smo objaviti, da se naj zberó gg. pevci ob 1/2 8. zvečer k vaji.

— (Gospodu deželnemu predsedniku Winkler-ju) čestitali so danes k poslavljenju z redom železne krone II. razreda razni uradi, šolske oblasti itd. Posebno številna je bila deputacija duhovenstva, obstoječa iz vseh gg. kanonikov, semeniških profesorjev in župnikov ljubljanskih, katero je vodil sam preuzvišeni knezoškof dr. Pogačar. Tudi mnogo privatnih osob čestitalo je gospej soprogi deželnega predsednika. Jutri dopoldne čestital bode mestni zastop ljubljanski, trgovinska in obrtniška zbornica in potem in corpore vsa narodna društva ljubljanska, katera bode vodil predsednik Čitalnice dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški.

— (Pokojni Anton Samassa) sporočil je šoli za male revne otroke pri sv. Florijanu, kateremu zavodu je bil več let vodja, 300 gld. v državnih obligacijah.

— (Prvi redni občni zbor društva „Narodni dom“) bode velikonočni ponedeljek dne 26. marca t. l. ob 11. uri dopoldne v dvorani ljubljanske Čitalnice.

— (Priprave za binško slavnost.) Sedaj, ko je konec kratkega vladanja prismojenega kurenta, ki je tudi letos zahteval mnogo žrtev časa in denarja, začeli so že pred Novim Letom voljeni pododseki, katerim je naloga s skupnim delovanjem sijajno prirediti in izvršiti veliko narodno slavnost, ki se ima na korist „Narodnemu domu“ vršiti o Binških v Ljubljani, svoja posvetovanja. — Kasneje bomo o delovanji njihovem poročali obširneje; za danes le toliko omenjamo, da obeta slavnost v resnici biti prav sijajna, taka, kakoršne „bela Ljubljana“ ni še videla. Predsednik pododsekom je delavni in previdni gosp. Iv. Murnik.

— (Iz Begunj na Gorenjskem) piše se nam danes: Gotovo še nikdar ni bilo toliko ljudstva v Poljčah in Begunjah, kakor včeraj pri jako sijajnem pogrebu občje spoštovanega in daleč znanega g. Val. Sturma. Od blizu in od daleč prihiteli so znanci in prijatelji izkazat pokojniku zadnjo čast in krsta bila je s prelepimi venci vsa pokrita. Marsikatero oko bilo je solzno in videlo se je, da vsakdo čuti, koliko je naš kraj izgubil v osobi pokojnika, ki je s svojim podjetnim duhom poprej nepoznane Poljče tako povzdignil in vedno mislil na to, kako privabiti še več gostov. Še tekoče leto hotel je na gori pri svetem Petru, kjer je posebno krasen razgled, postaviti novo poslopje. A prehitela ga je prerana smrt. Vsa gorenjska stran, posebno pa naš kraj ohranil ga bode v jako hvaležnem spominu.

— (Pri zadnjem volitvi odbora akademičnega društva „Slovenije“) 15. dan t. m. bili so voljeni sledeči gg.: predsednikom cand. jur. Radoslav Pukl, predsednikovim namestnikom stud. phil. Matija Murko, tajnikom stud. jur. Dragotin Triller, tajnikovim namestnikom stud. jur. Ivan Lončar, blagajnikom stud. med. Ivan Marolt, arhivarjem stud. jur. Emil Orožen in arhivarjevim namestnikom stud. phil. Ivan Avsenik.

— (Banka „Slavija“) sklenila je v 4. četrtletji, t. j. v mesecih oktober, november in december 1882 13.397 novih zavarovalnih pogodb za kapital 16.774.243 gld. 48 kr. za kar se jej je plačalo zavarovalnine in pristojbine 436.339 gld. 16 kr. Denarni promet glavne blagajnice znašal je 2.342.998 gld. 98 kr. in od bankinih kapitalij bilo je v tem času uloženih 197.837 gld. 6 kr. v českomoravskih posojilnicah, 642.177 gld. 35 kr. pa izposojenih na zemljišča. Gasilne brizgalnice je oddala banka v tem času 4 občinam. Od 1. januarja 1882

do 31. decembra 1882 skleneno je bilo vseh zavarovanj 77.658 za kapital 78.424.408 gld. 30 kr. proti plačilu zavarovalnin in pristojbin 1.816.257 gld. 56 kr. za škode pa se je plačalo v tem času 803.274 gld. 68 kr. Samoupravno društva za zavarovanje užitka in pokojnin postajajo čedalje bolj priljubljena. Pristopilo jim je namreč do konca decembra l. 1882 637 članov, ki so zavarovali užitkov in pokojnin za 117.199 gld. 67 kr. in upisali ulog za 470.155 gld. Zastopniška pokojninska zaloga imela je do konca decembra l. 1882 3974 deležnikov in njeno premoženje narastlo je na 30.002 gld. 32 kr. v gotovini in vrednostnih papirjih.

Poziv.

Vsled Najvišjega odlikovanja danes soboto dné 17. februarja t. l.

serenada

pred stanovanjem visokorodnega gospoda deželnega predsednika.

„Sokolovci“ zbirajo se (zimsko opravljeni, z društvenim klobukom in peresom) do 8. ure zvečer v dvorani ljubljanske Čitalnice.

V mnogoštevilno udeležbo vabi čč. brate „Sokole“ najljudneje odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 17. februarja. Mili naš oče dr. Kočevar nevarno bolan. Dosedaj še nekaj upanja.

London 17. februarja. Kakor poroča „Morningpost“, sklenila je dunavska konferenca, da se dunavska komisija podaljša za pet in pol leta. Rusija zaheva jednaki rok, da dogotovi svoja dela v Kilijskej strugi.

Pariz 16. februarja. V senatu predlagal je Deves načrt Barbey-a. Nujnost se priznala. Komisija po kratkem posvetovanji takoj poročala in pripoznala, da je ta načrt nekaka koncesija za čustva senata, a ker se bistveno ponavlja stari načrt zbornice, naj se zavrže. Debata odložena za jutri.

Tujci:

15. februarja.

Pri **Slona**: Dilling iz Kamnika. — Domladis iz Ilirske Bistrice.

Pri **Mallét**: Bauman z Dunaja. — Merk iz Kranja. — Blich z Dunaja. —

Pri **avstrijskem cesarji**: Halm z Dunaja. — Jezeršek z Gorenjskega.

Pri **bavarskem dvoru**: Brad z Dunaja. — Keršul iz Hrvatske.

Tržne cene v Ljubljani

dné 17. februarja t. l.

| | gld. | kr. |
|-------------------------|------|-------|
| Pšenica, hektoliter | 7 | 47 |
| Rež, | 5 | 36 |
| Ječmen | 4 | 39 |
| Oves, | 2 | 93 |
| Ajda, | 4 | 23 |
| Proso, | 4 | 87 |
| Koruza, | 5 | 36 |
| Leča | 8 | — |
| Grah | 8 | — |
| Fižol | 9 | — |
| Krompir, 100 kilogramov | 2 | 77 |
| Maslo, kilogram. | — | 98 |
| Mast, | — | 88 |
| Špeh frišen | — | 68 |
| „ povojen, | — | 75 |
| Surovo maslo, | — | 85 |
| Jajca, jedno | — | 2 1/2 |
| Mleko, liter | — | 8 |
| Goveje meso, kilogram | — | 56 |
| Teleče | — | 50 |
| Svinjsko | — | 48 |
| Koštrunovo | — | 28 |
| Kokoš | — | 45 |
| Golob | — | 17 |
| Seno, 100 kilogramov | 3 | 3 |
| Slama, | 1 | 96 |
| Drva trda, 4 kv. metre | 6 | 80 |
| „ mehka, „ | 4 | 50 |

Dunajska borza

dné 17. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

| | | |
|----------------------|---------|--------|
| Papirna renta | 78 gld. | 20 kr. |
| Srebrna renta | 78 | 55 |
| Zlata renta | 96 | 75 |
| 5% marcna renta | 92 | 80 |
| Akcije narodne banke | 829 | — |

| | | |
|--|----------|-----|
| Kreditne akcije | 294 | 20 |
| London | 119 | 60 |
| Srebro | — | — |
| Napol. | 9 | 49 |
| C. kr. cekini. | 5 | 64 |
| Nemške marke | 58 | 45 |
| 4 ¹ / ₂ državne srečke iz l. 1854 | 250 gld. | 118 |
| Državne srečke iz l. 1864 | 100 | 171 |
| 4 ¹ / ₂ avstr. zlata renta, davka prosta | 96 | 85 |
| Ogrska zlata runta 6 ¹ / ₂ | 119 | — |
| " 4 ¹ / ₂ | 87 | 65 |
| " papirna renta 5 ¹ / ₂ | 86 | 35 |
| 5 ¹ / ₂ štajerske zemljišč. odvez. oblig. | 103 | — |
| Dunava reg. srečke 5 ¹ / ₂ | 100 gld. | 115 |
| Zemlj. obd. avstr. 4 ¹ / ₂ zlati zast. listi | 117 | — |
| Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice | 98 | 80 |
| Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice | 104 | 50 |
| Kreditne srečke | 100 gld. | 170 |
| Rudolfove srečke | 10 | 20 |
| Akcije anglo-avstr. banke | 120 | 118 |
| Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. | 220 | — |

Semena.

Po najnižji ceni se dobivajo mnogovrstna zasnehljivo kaljiva semena, kakor: velikanska živinska pesa, rumena in rudeča, okrogla in dolga; travina, poljska in vrtna semena in gips za deteljo.

Poštna naročila se hitro izvršujejo, kakor se tudi druga semena brez ozira na dobiček preskrbijo pri

Peter Lassnik-u,

(96—1) trgovcu in posestniku v Ljubljani.

Spreten mlinar,

kateri govori nemški in slovenski, dobi takoj trajno delo v kemični tovarni za barve „Concordia“ v Hrastniku. (97—1)

Ponudbe naj se pošiljajo naravnost do tovarne.

Proti

bolečinam v glavi in želodcu.

Lekarna „pri samorogu“ v Ljubljani, Mestni trg.

Dolgo časa nijsva imela jaz in moj prijatelj **apetita** in sva trpela zaradi zaprtja glavobol, dokler nama slučaj nij prinesel v roke vaše **kri čistilne kugljice**, škatljica po 21 kr. **Kri čistilne kugljice** imele so dober vpliv, a škatljica se je kmalu izpraznila; naročila sva torej cel zavitek s 6 škatljicami à 1 gld. 5 kr. Izrekam vam za hvalo in z veseljem vam javljam o **najinem zbolšanju** in naročujoč za svoje znance še dva zavitka proti poštneemu povzetju, dovoljnim vam, da objavite moje zahvalo in hvalo teh **kri čistilnih kugljic**.

Spoštovano udani

Fran Prosenec,

(43—2) uradnik pri carinskem uradu.

V novič bistveno znižane cene!

KAVA

izvrstne kakovosti po pravi engros-ceni, iz znane razpošiljalne trgovine

Robert Kap-herr, Hamburg.

v vrečkah po 4³/₄ kilo prave vsebine (ne brutto 5 kil za netto-težo) z všteto poštarino in zamotanjem po poštnem povzetju: Avst. vr.

| | |
|---|-----------|
| Rio, močen | gld. 3.25 |
| Domingo, okusen | 3.60 |
| Santos, jako močen, lep | 3.75 |
| Java, svetlozelen, droben, močen | 4.10 |
| Cuba, temnozelen, jako droben, močen | 4.45 |
| Java II., zlatorumen, jako droben, omleden | 4.20 |
| Java I., zlatorumen, jako fin | 4.60 |
| Perlmocca, fin, zdaten | 4.75 |
| Ceylon, modrozelen, plemenit | 5.30 |
| Ceylon, Perl-, izredno fin | 5.40 |
| Menado, jako finega okusa | 5.85 |
| Mocca, pravi arab., lepodiseč | 6.45 |
| Priporočila se zmes: Ceylon, Perl z Java I. — Vse čiharne vrste kave so prerešetane in izbrane, tedaj proste prahu in črnih zrn. — O realnosti mojih pošiljatev dobivam sleherni dan najpohvalnejša (732—13) priznanja. | |

Neposredni kup — največja varčnost!

Zobobolje

vsake vrste

se sigurno in naglo ozdravi s pravo dr. Popp-ovo anatherin-ustno vodo, kar nam zopet dokazujejo naslednje vrstice:

Gospodu dr. J. G. Popp-u, c. kr. dvornemu zobozdravniku na Dunaji, notranje mesto, Bognergasse 2. Moram Vam vendar poročati, kako da je Vaša slavoznana anatherin-ustna voda presegla vsa moja pričakovanja.

Uporaba anatherin-ustne vode zadostuje, da se utiša tudi najhujše zobobolje tako, da se ne povrne več. Trpečemu človeštvu na dobro priporočam anatherin-ustno vodo pri vseh bolečinah na zobeh in v ustih kot doslej najboljšo. Pooblaščam Vas, da te vrstice uporabite, kakor Vas je volja, ter se zame neovam s posebnim spoštovanjem

V Trstu v dan 18. marca 1882.

(777—2)

Dr. Romualdo Bellich, l. r.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postajni: A. Leban, lekar; v Škofjeh Lokih: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Böhmes, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranju: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Črnomlju: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontastu: P. Osaria, lekar.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

mareno pivo

v zabojih po 25 in 50 steklenic

se dobiva iz (83—2)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.



Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v vsej Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zvane **Washingtonske žepne ure** so najboljše ure vsega sveta, koje so izredno elegantno gravirane in giljoširane ter so ameriškega sistema.

Vse ure so natanko repasirane ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristojno uro nazaj vzamemo in z drugo zamenjamo.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, s kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, z verižico, medaljonom itd., preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno na sekunde repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov ur na valje (cylinder-uhr) v giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, preje gl. 15, zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov ur na sidro (anker-uhr) od pravega 13lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 1 rubinih, razen tega tudi električnim potem pozlačene, fino regulirane. Vsaka taka ura stala je preje gl. 27, zdaj pa samo gl. 11.40.

650 komadov ur za dame od pravega 13lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 8 rubinih, elegantno in najfinerje pozlačene, pridjana je tudi benecijanska vratna verižica; preje je stal jeden komad gl. 28, zdaj pa samo gl. 15.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. kr. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenutek repasirane, s kolesjem od niklja, tako da nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri dá se zastoj tudi jedna urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje gl. 35, zdaj pa neverjetno samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje gl. 100 zdaj gl. 40.

650 komadov ur za stene v finem email-okviru in z bilom, repasirane; preje komad gl. 6, zdaj samo gl. 3.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalneji mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendel-uhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf

der

Uhrenfabrik Fromm, Wien, Rothenthurmstrasse Nr. 9, Parterre. (28—6)

Tovarna
oljnatih
barv.

Najboljša

semena

Zaloga
keforske robe
in čresla.

dobé se pri

G. POPPOVIČ-U,

v Zagrebu,

Velika
zaloga bojadi-
sarske robe.

Trg Jelačića bana.

Zaloga laka
za kolarje in
ličilce.

Genilnik na zahtevanje gratis in franco. (72—3)

Podpisana jemljeta si čast čast. p. n. občinstvu naznaniti, da sta

na Mestnem trgu št. 9

odprla

trgovino s čisto novo založenim oblačilnim blagom na debelo in na drobno.

Usojava se častito občinstvo h kupovanju uljudno vabiti in se priporočava z odličnim spoštovanjem

A. & E. Skabernè,

na Mestnem trgu št. 9.

(85—3)

Absolviran jurist
15 leten deček,
išče nameščenja pri advokatu ali notariju. Naslov: A. A. poste restante Radovljica (Radmannsdorf). (92—2)

Vozne liste
nemške in nemško-slovenske
priporočila po nizke ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.